

Худоба Володимир Володимирович,
кандидат географічних наук, доцент

Львівський державний університет фізичної культури ім. Івана Боберського, м. Львів, Україна, e-mail: khudoba.volodymyr@gmail.com,
<https://orcid.org/0000-0002-4472-951X>

Стефанишин Зоряна Романівна

Львівський державний університет фізичної культури ім. Івана Боберського, м. Львів, Україна, e-mail: zoryana.rum@ukr.net,
<https://orcid.org/0000-0001-6292-3036>

ВИКОРИСТАННЯ ГІС ЯК ІННОВАЦІЙНОГО НАПРЯМУ ФУНКЦІОНУВАННЯ РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНОЇ СИСТЕМИ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ «СКОЛІВСЬКІ БЕСКИДИ»

Мета статті полягає у тому, щоб розглянути концептуальні основи утворення та функціонування рекреаційно-туристичних систем природоохоронних територій на прикладі національного природного парку «Сколівські Бескиди», обґрунтувати використання ГІС, як напрямку інноваційного розвитку рекреаційно-туристичної системи парку.

Методика. Дослідження ґрунтується на застосуванні загальнонаукових методів, таких як аналіз, синтез, порівняння, класифікації, узагальнення, а також спеціальних методів картографічний, моделювання та ін.

Результати. У статті розглянуто існуючі підходи до функціонування просторових рекреаційних (туристичних) систем, досліджено загальні принципи та закономірності формування туристично-рекреаційних систем на території національних природних парків. Розглянуто структуру та завдання рекреаційно-туристичної системи НПП «Сколівські Бескиди». Виділено основні функції рекреаційно-туристичної системи досліджуваного парку. Запропоновано заходи, щодо інноваційного розвитку рекреаційно-туристичної системи національного природного парку.

Наукова новизна. Обґрунтовано доцільність використання ГІС, як напрямку інноваційного розвитку рекреаційно-туристичної системи національного природного парку.

Практична значущість роботи полягає у можливості використання геоінформаційної рекреаційно-туристичної системи національного природного парку із науковою, рекреаційно-туристичною, еколого-освітньою, управлінською метою.

Ключові слова: рекреаційно-туристична система, ГІС, туристичні ресурси, інфраструктура, національний природний парк «Сколівські Бескиди».

Khudoba Volodymyr Volodymyrovych,
Candidate Of Geographical Sciences, Associate Professor

Lviv State University of Physical Culture named after Ivan Boberskyi, Lviv, Ukraine, e-mail: khudoba.volodymyr@gmail.com,
<https://orcid.org/0000-0002-4472-951X>

Stefanyshyn Zoryana Romanivna

Lviv State University of Physical Culture named after Ivan Boberskyi, Lviv, Ukraine, e-mail: zoryana.rum@ukr.net, <https://orcid.org/0000-0001-6292-3036>

USE OF GIS AS AN INNOVATIVE DIRECTION OF FUNCTIONING OF THE RECREATION AND TOURISM SYSTEM OF THE SKOLIVSK BESKIDS NATIONAL NATURE PARK

The purpose of the article is to consider the conceptual foundations of the formation and functioning of recreational and touristic systems of nature protection territories on the example of the national nature park "Skolivski Beskydy", to justify the use of GIS as a direction of innovative development of the park's recreational and touristic system.

Method. The research is based on the application of general scientific methods, such as analysis, synthesis, comparison, classification, generalization, as well as special cartographic, modeling, etc. methods.

The results. The article examines the existing approaches to the functioning of spatial recreational (tourist) systems, investigates the general principles and regularities of the formation of tourist and recreational systems on the territory of national natural parks. The structure and tasks of the recreation and tourism system of the National nature park "Skolivski Beskydy" were considered. The functions of the main functions of the recreational and tourist system of the researched park are highlighted. Measures for the innovative development of the recreational and tourist system of the national natural park are proposed.

Scientific novelty. The expediency of using GIS as a direction of innovative development of the recreational and tourist system of the national natural park is substantiated.

The practical significance of the work lies in the possibility of using the geo-informational recreational-tourism system of the national natural park for scientific, recreational-tourist, ecological-educational, management purposes.

Keywords: recreational and tourist system, GIS, tourist resources, infrastructure, national nature park "Skolivski Beskydy".

Постановка проблеми. Туризм та рекреація відіграють надзвичайно важливу роль в добробуті людини, адже задовольняють потреби у відпочинку та оздоровленні і є прибутковою галуззю економіки. В умовах сталого розвитку дедалі більшою популярністю серед туристів користується відпочинок на території національних природних парків (НПП). Адже, основне завдання цих об'єктів полягає у збереженні природних комплексів та задоволенні рекреаційних потреб суспільства. Національні природні парки володіють багатими рекреаційно-туристичними ресурсами, що в свою чергу впливає на обсяги туристичних потоків, розвиток інфраструктури та регіону загалом. Внаслідок цього на території НПП сформувалися локальні рекреаційно-туристичні системи (РТС), що тісно поєднують між собою функціональними зв'язками усі підсистеми рекреаційно-туристичної та природоохоронної сфери.

Особливості формування та функціонування таких системних утворень в рекреаційно-туристичній галузі викликає інтерес багатьох теоретиків та практиків. Проблематика формування та розвитку РТС регіонів є актуальною та своєчасною, оскільки відбувається безперервне зростання потреб у туристично-рекреаційних послугах, залученні нових ресурсів та інвестицій, впровадженні інноваційних підходів у модернізації даної галузі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Незважаючи на появу теоретичних і прикладних розробок з проблем рекреаційно-туристичної діяльності, формування рекреаційного господарства і ринку туристичних послуг (Бейдик О.О., Голод А.П., Євдокименко В.К., Заствецька О.В., Кузик С.П., Крачило М.В., Любіцева О.О., Мальська М.П., Мацола В.І., Олійник Я.Б., Рутинський М.Й., Стафійчук В.І., Топчієв О.Г., Шаблій О.І. та інші) (Бейдик, 2001, 2. Голод, 2017, Кифяк, 2013, Рутинський, 2010, Топчієв, 2005, Черчик, 2012, Шаблій, 2003) актуальними залишаються дослідження, які стосуються інноваційних підходів до функціонування та розвитку системних утворень в туристичній галузі.

Мета статті полягає у тому, щоб розглянути концептуальні основи утворення та функціонування рекреаційно-туристичних систем природоохоронних територій на прикладі НПП «Сколівські Бескиди» і обґрунтувати використання ГІС в управлінні та функціонуванні рекреаційно-туристичної системи парку.

Формулювання цілей статті. Відповідно до актуальності теми поставили такі цілі: розглянути існуючі підходи до характеристики територіальних рекреаційних та туристичних систем; виокремити особливості рекреаційно-туристичної системи національного природного парку; проаналізувати структуру та функції рекреаційно-туристичної системи НПП «Сколівські Бескиди»; обґрунтувати впровадження ГІС у функціонуванні РТС досліджуваного НПП.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Національні природні парки дедалі більше використовуються для рекреаційно-туристичної діяльності. Проте, потрібно здійснювати цей вид природокористування не порушуючи «тонку межу» між використанням рекреаційного, туристичного чи культурного потенціалу та водночас забезпечувати контрольований наплив потоків відвідувачів для рекреаційно-туристичної діяльності в межах НПП. Все це свідчить про доцільність впровадження інноваційних підходів для розвитку та функціонування рекреаційно-туристичної системи національного природного парку.

Одним із напрямів інноваційного розвитку туристичної галузі є застосування сучасних ІТ-технологій. Розвиток інформаційних технологій та просторовий характер рекреаційно-туристичних систем, їхня багатofакторність та значні обсяги даних, що обробляються, зумовили необхідність застосування сучасних географічних інформаційні системи в діяльності національних природних парків.

Для ефективного використання сучасних ГІС-технологій необхідний комплексний та системний підхід до вирішення даної проблематики, що дасть можливість дослідити структурні елементи та функції рекреаційно-туристичної системи парку, оцінити сучасний стан та за допомогою ГІС моделювання обґрунтувати перспективні напрямки її розвитку.

Виклад основного матеріалу. Враховуючи специфіку території, завдання та функції національного природного парку розглянемо детальніше існуючі теоретико-концептуальні підходи до сутності та структури просторових рекреаційних (туристичних) систем.

Дослідження рекреаційних (туристичних) систем завжди було в центрі уваги українських науковців. Зокрема, О.Г. Топчієв зазначає, що територіальна рекреаційна система (ТРС) – це форма організації рекреаційної діяльності на певній території, що забезпечує функціональний взаємозв'язок, взаємодію та координацію всіх підсистем, блоків та елементів рекреаційного господарства для надання послуг відпочинку (Топчієв, 2005).

Просторова (територіальна) рекреаційна система складається із таких підсистем: рекреанти (основний елемент системи); природні та культурні комплекси; технічні комплекси; обслуговувальний персонал; органи управління. На думку О.Г. Топчієва, територіальна рекреаційна система може бути доповнена й модифікована. Зокрема автор виділяє чотири основні функціональні блоки - рекреанти, обслуговуючий персонал, рекреаційні послуги, управління, а також функціональні підсистеми ТРС: 1) рекреаційної інфраструктури; 2) рекреаційних ресурсів; 3) рекреаційного менеджменту; 4) рекреаційного маркетингу (Топчієв, 2005).

Із збільшенням антропогенного навантаження на природні комплекси та розвитком туризму дедалі більше зростає роль технічних та економічних рекреаційних систем, що в свою чергу сприяло появі поняття «регіональна туристична система».

Голод А.П. трактує регіональну туристичну систему як сукупність взаємопов'язаних суб'єктів туристичної діяльності, дестинацій, органів управління, закладів освіти та науки й інших організацій, що мають відношення до розвитку туризму на регіональному рівні, об'єктів інфраструктури, а також споживачів туристичних послуг (Голод, 2017).

Відмінними рисами регіональної туристичної системи від територіальної рекреаційної системи є те, що вона стосується лише туристичної діяльності, розглядається на рівні адміністративного регіону та із переважанням функціонального аспекту.

Проте, на рівні національних природних парків пріоритетним для рекреаційних (туристичних) систем є забезпечення балансу між задоволенням рекреаційних та туристичних потреб відвідувачів, використанням ресурсного потенціалу і виконанням покладених на НПП функцій та завдань.

Враховуючи специфіку національного природного парку формування та розвиток його рекреаційно-туристичної системи повинно базуватися на концептуальних підходах територіально-рекреаційної системи, але і враховувати функціональні аспекти регіональної туристичної системи.

Під рекреаційно-туристичною системою НПП слід розуміти сукупність взаємопов'язаних основних (соціальна, ресурсна, інфраструктурна, управлінська та організаційно-інформаційна) та допоміжних підсистем (наукова та еколого-освітня), загальною метою функціонування яких є задоволення рекреаційних та туристичних потреб відвідувачів НПП із збереженням природних комплексів національного природного парку.

НПП «Сколівські Бескиди» є одним із перших національних природних парків у Львівській області, який створено 1 лютого 1999 року з метою збереження, відтворення та раціонального використання природних територіальних комплексів даного регіону, що мають важливе природоохоронне, естетичне, наукове, освітнє, рекреаційне та оздоровче значення. Загальна площа НПП 35684 га, у тому числі - 24702 га надані парку у постійне користування і 10982 га включені до його складу без вилучення у постійного землекористувача (Офіційний сайт Національного природного...).

Гірський рельєф території в поєднанні із м'яким кліматом, багатою флорою та фауною, а також наявністю унікальних історико-культурних об'єктів робить цей парк дуже привабливим для туристів і рекреантів. Це один із небагатьох НПП в якому активно здійснюється рекреаційна діяльність, що в свою чергу впливає на розвиток туристичної індустрії даного регіону. Орієнтовна загальна річна кількість відвідувачів на території парку і прилеглих територій сягає 100 000 осіб. В 2021 році НПП «Сколівські Бескиди» був визнаний переможцем у номінації «Найкращий природний парк України» з присудженням головної туристичної премії України (Офіційний сайт Національного природного..).

Варто відзначити, що рекреаційна діяльність в НПП організовується відповідно до функціонального зонування та проекту організації території національних природних парків, охорони, відтворення та рекреаційного використання їхніх природних комплексів і об'єктів. Ці обмеження є визначальними при організації та функціонуванні рекреаційно-туристичної системи національного природного парку, проте вагомий вплив на її розвиток та функціональну структуру мають прилеглі населені пункти (м. Сколе, смт. Східниця, с. Гребенів та інші), які фактично не входять до території НПП «Сколівські Бескиди».

Враховуючи туристично-рекреаційний потенціал та особливості НПП і його прилеглої території тут сформувалася своєрідна локальна рекреаційно-туристична система, яка виконує такі функції: лікувально-оздоровчу; рекреаційно-спортивну; туристично-пізнавальну.

Лікувально-оздоровча функція включає в першу чергу бальнеологічну та кліматотерапію, а також прогулянки, купання, сонячні та повітряні ванни, пасивний відпочинок тощо. Сама природа НПП «Сколівські Бескиди» сприяє тому, що територія стала всесвітньо відомим оздоровчим

центром. Частина території курорту «Східниця» входить до парку та славиться своїми мінеральними водами. Загалом тут налічується 38 обстежених джерел запаси яких становлять близько 100 м³ на добу. Лікування в Східниці базується на застосуванні абсолютно різних по мінералізації і складу мінеральних вод типу «Нафтуся», «Боржомі», а також залізистих мінеральних вод. Крім того, тут можна провести комплекс необхідних лікувально-оздоровчих послуг (Офіційний сайт Національного природного...).

Східниця має розбудовану інфраструктуру, яка представлена великою кількістю закладів розміщення загальна місткість яких становить більше 3000 ліжко-місць. Заклади розміщення представлені 4 санаторіями, 2 пансіонатами, більше 20 готелями і більше 100 приватних садиб. Бальнеологічний курорт приймає відвідувачів протягом цілого року, що знижує явище сезонності у рекреаційно-туристичній діяльності НПП. Адаже відвідувачів курорту завжди цікавлять туристичні об'єкти НПП. Розбудова туристичної інфраструктури в Східниці сприяла розвитку рекреаційно-туристичної системи НПП. Завдяки популярності курорту тут активно розвивається лікувально-оздоровчий, сільський зелений та екологічний туризм, де сконцентрована велика кількість сільських агросадиб, які досить добре забезпечують потреби туристів в розміщенні у північній частині парку.

Рекреаційно-спортивна функція, базується на багатих природно-кліматичних ресурсах НПП, що в свою чергу сприяє розвитку пішохідного та велосипедного туризму, гірськолижного туризму, водного туризму, спортивного рибальства тощо. По території НПП «Сколівські Besкиди» прокладено 19 піших маршрутів, 2 автомобільні, 2 велосипедні та 1 кінний. Неабияке значення для розвитку рекреаційно-туристичної системи парку має розвиток гірськолижного туризму популярність якого стрімко зростає. В безпосередній близькості до парку (до 10 км) розташовані такі центри гірськолижного туризму Сколе («Житня»), Орявчик («Звенів»), Борислав («Буковиця», «Крутогір»), що облаштовані 5 витягами та 6 трасами загальною довжиною більше 5000 м. Також, в с. Сопіт любителі водного туризму розпочинають рафтинг по р. Стрий за маршрутом с. Сопіт – с. Гірне.

Провідною функцією рекреаційно-туристичної системи НПП «Сколівські Besкиди» є туристично-пізнавальна, яка забезпечує ознайомлення з екосистемами парку, флорою та фауною, історико-культурними пам'ятками, народною творчістю тощо та сприяє розвитку екологічного, сільського зеленого, етнічного та інших видів туризму в регіоні. Туристи та рекреанти звідусіль приїжджають відвідати водоспади Кам'янка, Гуркало, Сопіт, мертве або Журавлине озеро чи музей історії міста-фортецю Тустань. Любителі активного відпочинку здійснюють сходження на вершини гір, найпопулярнішою є вершина гори Парашки. Для забезпечення ефективної туристично-рекреаційної діяльності на території національного природного парку «Сколівські Besкиди» сформовано Дільницю рекреації та благоустрою.

Враховуючи функції рекреаційно-туристичної системи НПП «Сколівські Besкиди» можна виділити її підсистеми основними завданням яких є розвиток рекреаційно-туристичної галузі в регіоні із мінімізацією антропогенного впливу на екосистеми та дотримання природоохоронного режиму НПП (Рис.1).

РТС національного природного парку є складним системним утворенням в основі якого лежить соціальна, ресурсна, інфраструктурна, управлінська, організаційно-інформаційна, наукова та еколого-освітня підсистеми.

Функціонування РТС супроводжується великими обсягами різнопланової інформації, саме від її повноти, швидкості, достовірності та об'єктивності опрацювання і залежить ефективність управління та подальші перспективи її розвитку. Для вирішення цього завдання необхідним є розробка та впровадження геоінформаційної системи НПП.

Геоінформаційна рекреаційно-туристична система НПП «Сколівські Besкиди» повинна забезпечувати ефективне функціонування усіх підсистем РТС парку. В першу чергу вона повинна містити інформацію про ресурсну та інфраструктурну підсистеми, які в свою чергу формують ресурсну базу даних парку.

Ресурсна підсистема НПП «Сколівські Besкиди» характеризується великою кількістю та концентрацією історичних та культурних пам'яток. Різноманіття природно-кліматичних та історико-культурних ресурсів парку сприяє розвитку на його теренах рекреації та багатьох видів туризму. Оскільки, ресурсна та інфраструктурна підсистеми містять значний обсяг інформації, яка динамічно оновлюється необхідним є застосування ГІС-технології та створення геоінформаційної рекреаційно-туристичної системи.

Геоінформаційна інвентаризація рекреаційних ресурсів та аналіз інфраструктури природоохоронних територій є важливим завданням для комплексної оцінки придатності території

для потреб туризму, планування невиснажливої туристично-рекреаційної діяльності, моніторингу стану довкілля, збір та аналіз необхідної інформації для потреб адміністрації та відвідувачів парку.

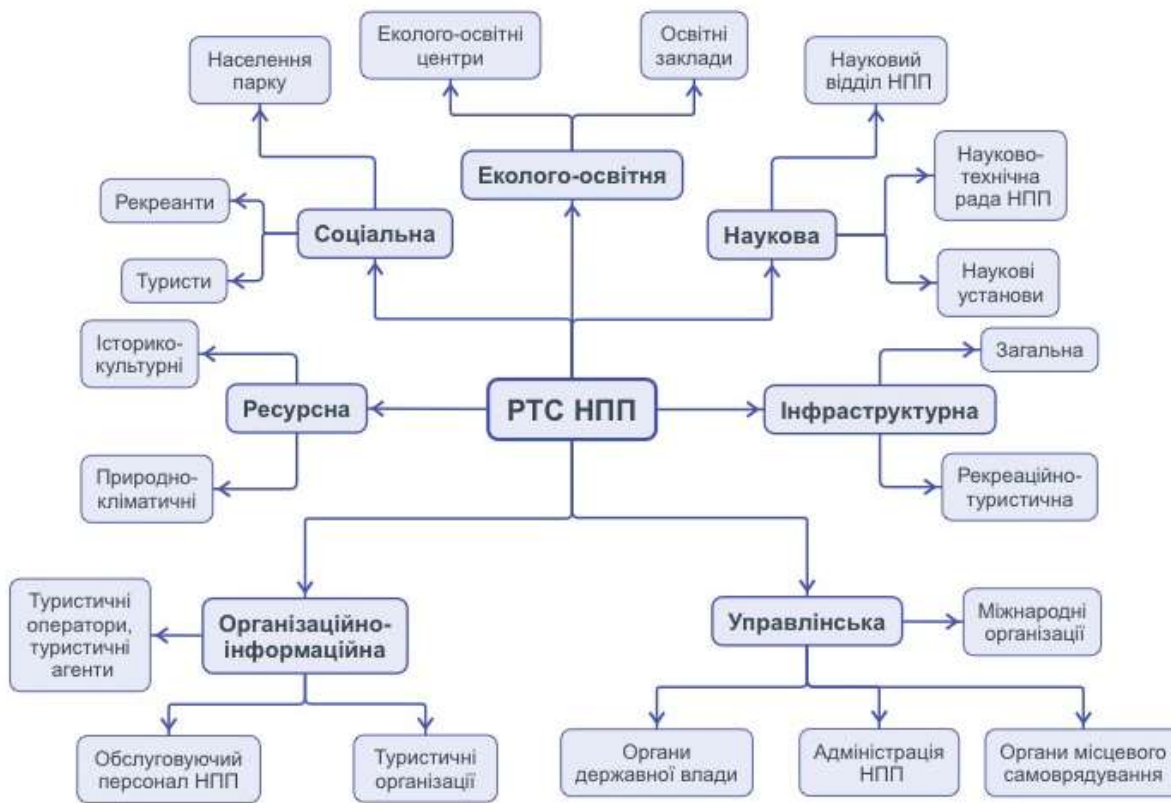

Рис. 1. Структура рекреаційно-туристичної системи НПП «Сколівські Бескиди»

В межах проведеного дослідження було здійснено інвентаризацію та картування туристичних ресурсів, туристичної інфраструктури та рекреаційних зон НПП «Сколівські Бескиди». Провівши геоінформаційний аналіз навантаження території НПП «Сколівські Бескиди» об'єктами туристичної інфраструктури було виділено три основні рекреаційно-туристичні центри, а саме м. Сколе та його прилеглі території, смт. Східниця та с. Майдан. Також, ГІС НПП «Сколівські Бескиди» міститиме інформацію про туристичні маршрути із можливістю завантаження їх треків (Худоба, 2018).

На сьогодні геоінформаційні системи з їх прогресивними можливостями дають змогу наочно відображати, аналізувати, зберігати та оновлювати інформацію про наявні рекреаційно-туристичні ресурси, процеси та явища природного середовища в їх сукупності. Використання ГІС для ресурсної та інфраструктурної підсистеми РТС національного природного парку «Сколівські Бескиди» сприятиме вивченню рекреаційних ресурсів та підвищенню туристично-рекреаційної привабливості дестинації.

Використання ГІС в управлінській підсистемі РТС національного природного парку «Сколівські Бескиди» може стати точкою доступу до великої кількості інформації з усіх сфер діяльності парку, включатиме комплекс інструментів для перегляду та пошуку даних, їх завантаження, поширення, візуалізації, автоматизації видачі документів та ефективного прийняття управлінських рішень. Однак, впровадження геоінформаційних технологій в управлінській підсистемі для НПП «Сколівські Бескиди» здійснюється повільно та нерегульовано. Це пояснюється недостатністю вивчення даної проблеми, не додержанням системності внесення даних та економічними витратами на це.

Завдання національного природного парку не обмежується лише охороною природи, а й включає її дослідження та вивчення. Тому вважаємо, що наукова підсистема є невід'ємною частиною рекреаційно-туристичної системи національного природного парку. Національні природні парки, відповідно до покладених на них завдань, проводять наукові дослідження, спрямовані на виконання програми "Літопису природи". Основними завданнями наукової підсистеми рекреаційно-туристичної системи НПП є: вивчення впливу рекреаційно-туристичної та

господарської діяльності, інвентаризація усіх ресурсів, дослідження кліматичних явищ та процесів, формування шляхів подальшого вдосконалення туристично-рекреаційної діяльності парку.

Використання геоінформаційних технологій для наукової підсистеми національного природного парку дозволить швидко отримувати інформацію відповідно до запиту та відобразити її просторово, оцінити стан природоохоронної ділянки, прогнозувати розвиток туристично-рекреаційної чи еколого-просвітницької діяльності, моделювати розвиток екологічної ситуації відповідно до джерел забруднень та формувати комплексну оцінку довкілля на основі різноманітних даних. У межах НПП засобами ГІС необхідно проводити моніторинг за станом природних та історико-культурних об'єктів, визначати вплив антропогенного навантаження, чи здійснювати його регулювання для раціонального використання природних ресурсів.

Організаційно-інформаційна підсистема рекреаційно-туристичної системи національного природного парку має на меті забезпечення умов для організованого відпочинку в природному середовищі з дотриманням режиму охорони та збереження заповідних природних територій. Інформаційна складова включає в себе розроблення інформаційної основи для адміністрації парку, науковця, туриста чи рекреанта. Одним із ключових принципів розроблення інформаційної бази є доступ до повної та достовірної інформації про певний туристично-рекреаційний об'єкт. Відповідно до цього інформація повинна постійно оновлюватися та бути достовірною.

Використання ГІС для персоналу НПП «Сколівські Besкиди», працівників туристичних підприємств чи організацій дозволить автоматизувати процес створення та просування туристичного продукту. Так, обслуговуючий персонал НПП «Сколівські Besкиди» або турист при використанні рекреаційно-туристичної ГІС може отримати швидкий доступ до необхідної інформації. Наприклад, наявність, тип та адресу закладів сфери обслуговування, про їх місткість та вартість тощо. Крім цього, можна оптимізувати маршрут та покращити орієнтування на місцевості (карта крутості та експозиції схилів, 3D тур) та прокласти маршрут в режимі реального часу відповідно до способу його проходження та виду туризму. Ця опція корисна як для туриста чи рекреанта, так і для працівників парку, особливо для служби охорони НПП.

Туристичні організації можуть використовувати рекреаційно-туристичну ГІС парку для проведення спортивно-туристичних змагань, зльотів, квестів, розташування таборів чи зон для відпочинку. Окрім цього, засобами ГІС можна здійснювати маркування різноманітних туристичних маршрутів чи стежок із застосуванням GPS.

Отже, ГІС надає значні можливості для туристів та рекреантів, а саме візуалізація та відтворення туристично-рекреаційних об'єктів, прокладання маршруту, доступ до туристично-рекреаційної інформації із гаджета, отримання даних про туристичний об'єкт. Розроблена інтерактивна-рекреаційна карта для НПП «Сколівські Besкиди» являється особливим провідником по туристично-рекреаційних об'єктах і локаціях, що сприяє туристам орієнтуватись на новій місцевості, відкривати обрану туристичну локацію чи об'єкт, а також ефективно проектувати свою мандрівку, для того, щоб спостерігати більшу частину туристично-рекреаційних атракцій.

Висновки. Використання ГІС в діяльності НПП «Сколівські Besкиди» стане основою для формування туристичної інтерактивної карти парку, сприятиме оптимізації функціонування його рекреаційно-туристичної системи, в тому числі управлінні ресурсами парку, їх засобами та складовими. Це в свою чергу складний багатогранний процес, що включає різноаспектну інформацію про її придатність та корисність, технічні, соціально-економічні властивості, обсяги та прийоми використання, що керуються суспільними потребами та особливостями ГІС.

Інноваційний розвиток рекреаційно-туристичної системи НПП забезпечить дотримання законодавства, гарантування збереження навколишнього природного середовища та його поліпшення, оптимізацію процесу планування туристично-рекреаційної діяльності, виконання соціальних питань тощо.

Список використаних джерел

- Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування / О. О. Бейдик. – К. : ВПЦ «Київ. ун-т», 2001. – 395 с.
- Голод А.П. Безпека регіональних туристичних систем: теорія, методологія та проблеми гарантування : монографія / Андрій Голод. – Львів : ЛДУФК, 2017. – 340 с.
- Кифяк В.Ф. Методи та принципи формування територіальних рекреаційних систем / В. Ф. Кифяк // Вісник ДІТБ. Серія управління підприємствами в туристичній сфері. – 2013. – Вип. 17. – С. 51–54.
- Офіційний сайт Національного природного парку «Сколівські Besкиди» [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://skolebeskydy-park.in.ua>
- Рутинський М. Концепція життєвого циклу територіальної рекреаційної системи в сучасному теоретичному арсеналі рекреаційної географії / М. Рутинський // Вісник Львівського університету. Серія географічна – 2010. – Вип. 38. – С. 310–317.
- Топчів О.Г. Суспільно-географічні дослідження: методологія, методи, методики: Навчальний посібник / О. Г. Топчів. – Одеса: Астропринт, 2005. – 632 с. 7.

Географія та туризм

Худоба В.В. Можливості використання геоінформаційних технологій в рекреаційній діяльності НПП «Сколівські Бескиди» / В. Худоба, З. Руминська // Наукові записки Терноп. нац. пед. ун-ту ім. Володимира Гнатюка. Серія: Географія. –2018. – Вип. 45, № 2. – С. 95–104.
Черчик Л.М. Сучасні реалії формування та розвитку регіональних рекреаційних систем в умовах посилення інтеграційних процесів / Л.М. Черчик // Економічний форум.– 2012.– № 4.– С. 230.
Шаблій О. І. Основи загальної суспільної географії. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. – 444 с.

References

Beydyk O. O. Recreational and tourist resources of Ukraine: methodology and methods of analysis, terminology, zoning / O. Beydyk . - K.: VOC "Kyiv. University", 2001. - 395 p.
Holod A.P. Security of regional tourism systems: theory , methodology and guarantee problems: monograph / Andrii Holod. - Lviv: LDUFK, 2017. - 340 p.
Kyfyak V.F. Methods and principles of formation of territorial recreation systems / V.F. Kyfyak // Bulletin of the Institute of Technical Education and Research. Series of management of enterprises in the tourism sector. – 2013. – Issue 17. – pp. 51–54.
Official website of the National Nature Park " Skolebeskydy Beskydy" [Electronic resource] - Access mode: <https://skolebeskydy-park.in.ua>
Rutynskyi M. Concept of the life cycle of the territorial recreation system in the modern theoretical arsenal of recreational geography / M. Rutynskyi // Visnyk of Lviv University. Series of geography . – 2010. – Issue 38. – pp. 310–317.
Topchiev O. G. Social and geographic research: methodology, methods: Study guide / O. G. Topchiev . – Odesa: Astroprint , 2005. – 632 p. 7.
Khudoba V. Possibilities of using geo-information technologies in recreational activities of the National nature park “Skolivski Beskydy” / V. Khudoba, Z. Rumynska // Scientific Notes Ternopil national pedagogical University named after Volodymyr Hnatyuk. Series: Geography. -2018. - Issue _ 45, No. 2. - pp. 95–104.
Cherchuk L.M. Modern realities of the formation and development of regional recreational systems in the conditions of strengthening integration processes / L.M. Cherchuk // Economic Forum.– 2012.– No. 4.– P. 230.
Shablyi O.I. Basics of general social geography. – Lviv: Publishing Center of LNU named after Ivan Franko, 2003. – 444 p.

Надійшла до редколегії 12.10.2023
Прийнята до друку 03.11.2023